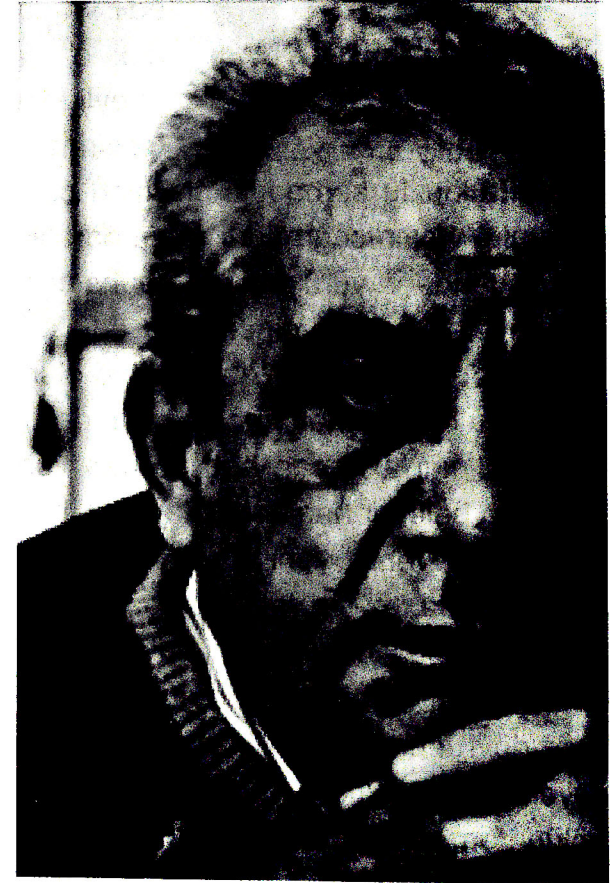

Həşim Paşayev
sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

Rəssam Fikrət Həşimovun bənzersiz sənəti haqda düşündüklərim...

XXI əsr Azərbaycan təsviri sənətinin aparıcı sahələrindən biri olan dəzgah boyakarlığında milli ənənələrə, həmçinin Şərq, Rusiya, Qərbi Avropa mədəniyyəti prinsiplərinə müraciət səciyyəvidir. Bunu Azərbaycan boyakarlığını təmsil edən, yaşlı və gənc nəsə aid bir çox istedadlı rəssamlarımızın yaradıcılığında izləmək mümkündür. Belə rəngkarların arasında, milli dəzgah boyakarlıq sənətimizin görkəmli nümayəndələrindən biri sayılan Fikrət Həşimov özünəməxsus yer tutur.

Əməkdar rəssam, professor **Həşimov Fikrət Məmməd oğlu** 25 fevral 1948-ci ildə Azərbaycanın gözəl və şəfalı guşələrindən biri olan Naxçıvanın Şahbuz rayonunda müəllim ailəsində dünyaya gəlib. Uşaqlıqdan rəsm çəkməyə, rəssamlığa böyük maraq göstərən Fikrət məktəbi bitirəndən sonra Əzim Əzimzadə adına Rəssamlıq məktəbinin (indiki Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası Nəzdindəki İncəsənət Kolleci) "Rəngkarlıq" fakültəsinə daxil olur. 1968-ci ildə həmin məktəbi bitirdikdən

sonra gənc rəssam boyakarlığın sirlərinə daha geniş və dərinlən yiyələnmək məqsədi ilə 1970-ci ildə Repin adına Leningrad Rəssamlıq Akademiyasının tələbəsi olur. 1976-cı ildə Leningrad təhsilini bitirdikdən sonra gənc, hələ tanınmamış rəssam coşqun bir yaradıcılıq fəaliyyətinə başlayır. Çox qısa müddətdən sonra o artıq peşəkar bir rəssam kimi tanınmağa başlayır. 1978-ci ildə Fikrət artıq SSRİ Rəssamlar İttifaqının üzvüdü.

Onu deməyi özümüzdə borc bilir ki, bir rəssam kimi Fikrət Həşimovu – ifadə gözəlliyinə, zərif koloritə malik, sözün əsl mənasında müasirlik ruhu ilə aşılanmış tablolar yaratmaq daim düşündürməkdədir.

Müxtəlif dövrlərdə yaratdığı çoxsaylı dəzgah – boyakarlıq əsərləri onu deməyə əsas verir ki, Fikrət daim spesifik təsvir dili və sözün əsl mənasında bənzərsiz süjet axtarışındadır. Bu səbəbdən onun əksər tabloları hər zaman tamaşaçıda hədsiz maraq doğurmaqdadır...

Fikrət Həşimovun bir rəssam kimi mühüm xidmətlərindən biri də ondan ibarətdir ki, tablolarının çoxunda janr və süjetdən asılı olmayaraq, onda milli və qərb boyakarlıq ənənələri elə bil ki, qovuşur və öz parlaq sintezini tapmış olur. Xüsusən də rəssamın yaradıcılığında milli üslub XX əsr Qərbi Avropa boyakarlığında yaşanmış mücərrədçilik və primitiv üslubun qovşağında özünü biruzə verir. Ümumiyyətlə, Fikrət Həşimov öz yaradıcılığında milli

adət-ənənəni cəmiyyətdə özünü qabarıq tərzdə təqdim edən azsaylı rəssamlarımızdan biridir.

İstedadlı sənətkarın yağlı boya ilə kətan üzərində və eləcə müxtəlif üslubda çəkdiyi çoxsaylı tabloların hər biri ilk növbədə kompozisiya və rəng həlli ilə maraq doğurur. Rəssamın ilk baxışdan sadə və bəsit təəssürat bağışlayan tabloları, əslində dərin fəlsəfi məzmun kəsb edir və onların məğzinə varmaq üçün Fikrət Həşimovun rəsm dili və prinsiplərinə, eləcə də onun həyat fəlsəfəsinə bələd olmaq vacibdir.

Bəllidir ki, Sovet dövründə boyakarlığımızda başlıca olaraq

sosialist realizmi prinsipləri üstün tutulurdu. Əksər rəssamlarımızın yaradıcılığında bu prinsiplərə sadiqlik qiymətləndirilirdi. Həmin dövrdə Fikrət Həşimov azsaylı rəssamlarımızdan biriydi ki, yaradıcılığında onu əhatə edən dünya və aləmə özünəməxsus yanaşma, orijinal yaradıcılıq dili, seçilmiş mövzunun spesifik tərzdə təqdimatı özünü daha qabarıq şəkildə biruzə verirdi. Onu vurğulamaq gərəkdir ki, Fikrət Həşimov bir rəssam kimi öz sənət prinsiplərinə sadiq qalmaqdadır...

Müxtəlif janrlarda əsərlər yaradıb sərgilərdə iştirak edən və rəssamlığımızın inkişafı naminə axtarışlar aparan bu istedadlı sənətkarın yaratdığı əsərlərdə özünəməxsus yaradıcılıq dili ilə yanaşı, zəngin rəng duyumu özünü göstərməkdədir. Belə ki, rəssamın hər bir əsəri orijinal süjetə malik olması ilə yanaşı, özünəməxsus rəng duyumu ilə də maraq doğurur. Belə rəng

duyumu rəssamın bir çox əsərlərindəki sirli məzmunu daha da gücləndirir, hətta bəzən başlıca amilə çevrilir. Onu vurğulamaq gerekir ki, spesifik kompozisiya və rəng həlli ilə yanaşı, rəssamın bəzi əsərlərində perspektiv, həmçinin işıq-kölgə təzadları, obrazların çöhrəsindəki cizgilər və başqa xırdalıklar da mühüm rol oynayır.

Onu qeyd etmək yerinə düşər ki, orijinal əsərlərin müəllifi kimi tanınan Fikrət Həşimov eyni zamanda milli boyakarlıq sənətimizin yorulmaz təbliğatçılarından biri kimi tanınır. Dünyanın bir çox sərgi salonlarında, rəsm qalereyalarında, vernisajlarda Fikrətin 30-dək sərgisi təşkil olunub. Onun əsərləri Rusiya, o cümlədən Qərbi və Şərqi Avropa ölkələrində – Fransa, Almaniya, İtaliya, Çexoslovakiya və Polşada geniş tamaşaçı marağına səbəb olub. O 1983-cü ildə Bakıda, 1985-ci ildə Moskvada, 1986-cı ildə Praqada (Çexoslovakiya), 1987-ci ildə Santa – Monica Sənət Qalereyasında (ABŞ), 1995-ci ildə Nitsa (Fransa) və Berlində (Almaniya) təşkil edilmiş qrup sərgilərinin, 2003-cü ildə Ankara və İstanbuldakı 6-cı Beynəlxalq Türk Dünyası Rəsm sərgisinin, 2004-cü ildə Ankara'dakı 7-ci Beynəlxalq Türk Dünyası Kama Rəsm sərgisinin iştirakçısı olub. Bu sərgilərdə rəssam həm öz yaradıcılığını, həm

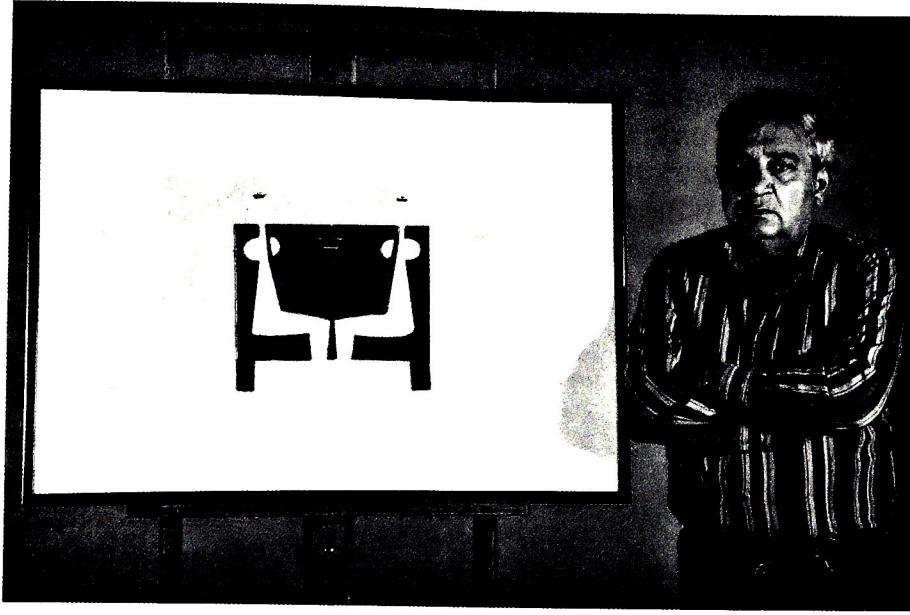

də Azərbaycan boyakarlığını layiqincə təbliğ edə bilibdir. Və eləcə Fikrətin tabloları müasir dövrdə də ölkəmizdə təşkil olunan və keçirilən bir çox sərgilərdə bu günün özündə də ölkəmizi, müasir rəssamlığımızı uğurla təmsil etməkdədir.

Fikrət Həşimovun tabloları milli muzeylərimizdə – Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyində, Azərbaycan Dövlət Müasir Sənət Muzeyində, bundan savayı müxtəlif xarici ölkələrin muzey və qalereyalarında – Birləşmiş Ərəb Əmirliyinin Dubay şəhərindəki qalereyada, Fransanın Menjinski qalereyasında, Atatürk Universitetində, həmçinin şəxsi kolleksiyalarda saxlanmaqda və sərgilənməkdədir. Rəssamın Azərbaycan mövzusunda "Bül-bül kimi ötdük" və "Araz çayının mahnısı" adlı iki əsəri Moskvadakı Tretyakov Qalereyasının eksponatları sırasındadır.

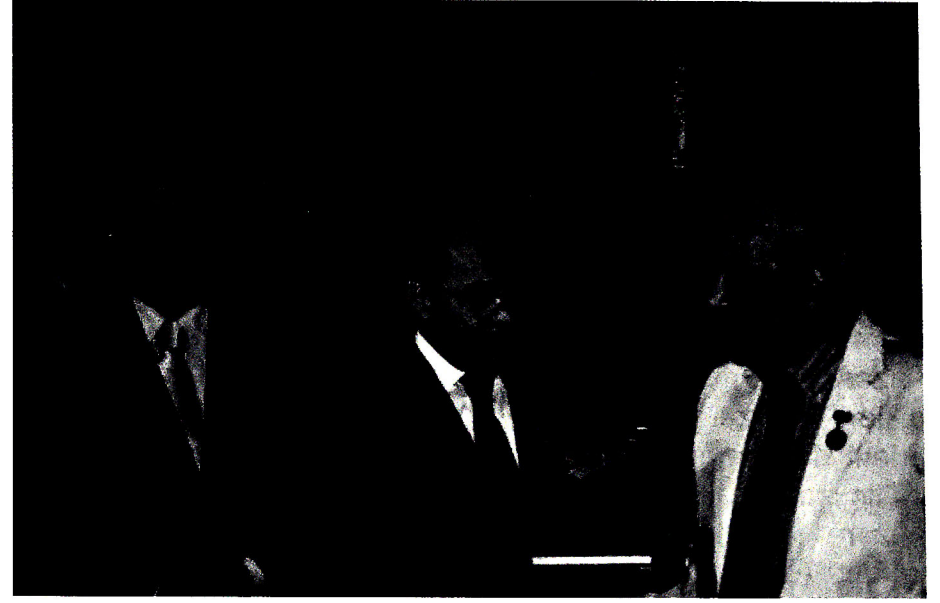
İstedadlı rəssamın yaradıcılığı tamaşaçılarımız, sənətsevərlərimiz, həm də dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Belə ki, o 1979-cu ildə SSRİ Gənc Rəssamlar

Sərgisinin tunc medalı, 1984-cü ildə Çexoslovakiya Sosialist Gənclər Birliyinin medalı, 1986-cı ildə Qafqaz Rəssamlar Birliyinin – qızıl medalını, 1988-ci ildə Azərbaycan Rəssamlıq Birliyinin birincilik mükafatına layiq görülüb. Təsviri sənətimizin inkişafındakı xidmətlərinə görə 30 may 2002-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin sərəncamı ilə “Əməkdar Rəssam” fəxri adı verilib...

Rəssam Fikrət Həşimovun yaradıcılığını ümumiləşdirib bir daha deyə bilərik ki, onun yaratdığı əsərlər mövzu müxtəlifliyi, kompozisiya və kolorit həlli, işlənmə texnikası və üslub baxımından digər müasir Azərbaycan rəssamlarından fərqlənir. Cəsarətlə onu deyə bilərik ki, Fikrət Həşimov tərəfindən müxtəlif dövrlərdə ərəşəyə gətirilmiş əsərlər ona böyük şöhrət, uğur gətirmiş və bu tablolar milli boyakarlığımızda öz layiqli yerini tutmuşlar. Onun müxtəlif dövrlərdə yaratdığı 150-yə yaxın əsər, sözün əsl mənasında müasir milli boyakarlığımızın inkişafını, özünəməxsus bədii xüsusiyyətlərini öyrənmək üçün qiymətli və dəyərli mənbə sayıla bilər.

Fikrət Həşimovun zəngin yaradıcılıq fəaliyyəti ilə yanaşı peşəkar pədaqoji və təşkilati fəaliyyəti də maraq doğurur. Belə ki, o uzun müddət Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin “Rəngkarlıq” kafedrasında müəllim kimi çalışıb, 1983-1999-cu illərdə həmin kafedranın müdiri olub, 1999-2019-cu illərdə Türkiyənin tanınmış ali təhsil ocaqlarından biri sayılan Atatürk Universitetində “Rəssamlıq” ustad dərsləri deyib. Dosent kimi çalışdığı bu universitetdə istedadlı rəssam 26 may 2016-cı ildə professor elmi dərəcəsinə layiq görülüb. 2019-cu ildən, tanınmış sənətkar və təcrübəli ustad müəllim Fikrət Həşimov Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası Nəzdindəki İncəsənət Kollecinin direktorudur.

Peşəkar sənətkar, gözəl insan, qayğıkeş müəllim, səmimi dost və məsuliyyətli rəhbər olan Fikrət Həşimova şəxsi həyatda və yaradıcılıqda bol-bol uğurlar arzu etməyi özümüzə borc bilirik...